

วิกานดา ภูมิ 2551: การออกแบบแผนการสุ่มตัวอย่างเชิงแปรผัน กรณีศึกษาอุตสาหกรรม
บิสกิตและช็อกโกแลต ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการวิศวกรรม)
สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ประธานกรรมการที่ปรึกษา:
รองศาสตราจารย์พิชิต สุจริญพงษ์, D.Eng. 96 หน้า

ปัจจุบันอุตสาหกรรมมีการแข่งขันกันมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของตลาด การพัฒนา
คุณภาพ การออกแบบคุณภาพให้เหมาะสมและการควบคุมคุณภาพที่กำหนดขึ้นมาเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้
ลูกค้ามั่นใจในผลิตภัณฑ์ การศึกษาครั้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุง
กระบวนการและออกแบบแผนการสุ่มตัวอย่างเชิงผันแปร เพื่อใช้ในการควบคุมคุณภาพของ
ผลิตภัณฑ์โดยใช้หลักการประกันคุณภาพทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคให้กับโรงงานตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า การสุ่มตัวอย่างแบบเดิมที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ไม่ได้
คำนึงถึงจุดนี้ รวมทั้งเป็นการสุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวนตัวอย่างคงที่และไม่ได้คำนึงถึงความเสี่ยง
ของผู้บริโภคที่จะยอมรับของเสียส่วนลดให้มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นตามมา ดังนั้นการออกแบบแผนการสุ่ม
ตัวอย่างเชิงแปรผันจึงสามารถช่วยประหยัดต้นทุนในการตรวจสอบ เมื่อพิจารณาความเสี่ยงของ
ผู้บริโภค ($LTPD = 10\%$, $c = 0.05$ และ $\beta = 0.1$ กำหนดค่าพิจารณาความเสี่ยงของผู้ผลิต (AQL)
จากค่าผลเฉลี่ยของการผลิตซึ่งเท่ากับ 1.5% พนว่า ต้องสุ่มตัวอย่างด้วยจำนวน 26 ตัวอย่าง

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าแผนการสุ่มเชิงแปรผันที่สร้างขึ้นให้ประสิทธิผลดี ประหยัด
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายลดลง 74% (106,560 บาท) นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบกับผลิตภัณฑ์น้อยกว่า
การสุ่มตัวอย่างแบบเดิม เนื่องจากใช้ขนาดตัวอย่างน้อย ทำให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ห้อง
ผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างเกิดความพอใจร่วมกันทั้งสองฝ่าย